

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Dnr M2017/00026/Ee

Malmö den 28 april 2017

REMISSVAR: Remiss av Energikommisionens betänkande Kraftsamling för framtidens energi (SOU 2017:02)

Avfall Sverige är branschorganisationen inom avfallshantering och återvinning. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunerna och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.

Avfall Sverige bildades redan 1947 och har omkring 400 medlemmar. Avfall Sveriges medlemmar är kommuner, kommunalförbund, kommunala bolag och kommunala regionbolag inom avfall och återvinning. Deras kunder utgör Sveriges invånare och en stor del av näringslivet. Genom medlemmarna representerar Avfall Sverige Sveriges befolkning. I Avfall Sverige ingår, som associerade medlemmar, ett hundratal tillverkare, konsulter och privata utförare aktiva inom avfallshantering.

1. Förslagets koppling till Avfall Sveriges generella ståndpunkter

Avfall Sverige stödjer avfallshierarkin som princip för avfallshanteringen. Avfall Sverige anser att avfallshanteringen är en väsentlig del av samhällets infrastruktur. Avfall Sverige anser att samhällets beslutade återvinningsmål för avfallshantering är viktiga verktyg i omställningen för att nå våra övergripande mål. Avfall Sverige anser också att skatter och avgifter kan användas för att styra avfallshanteringen.

2. Generella kommentarer

Avfall Sverige avstår från att lämna några synpunkter i sig till Energikommisionens betänkande eftersom förslagen inte har någon direkt bäring på den i 15 kap. 20 § miljöbalken reglerade kommunala renhållningsskyldigheten.

Avfall Sverige lämnar dock några kommentarer vid sidan om förslagen avseende avfallssystemet, energiåtervinning, biogas och biodrivmedel. Det är synpunkter som också i delar har förts fram i remissvar till Miljömålsberedningens betänkande med förslag om en klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige.

2.1 Särskilt om vissa frågor som berör avfallssystemet

Avfallssystemet har tre viktiga grunduppdrag. För det första att bidra till att begränsa flödet av material som blir avfall - alltså förebygga och återanvända - i andra hand sluta kretsloppen för att ta tillvara resurser som material, näring och *energi* och för det tredje att bryta kretsloppen och destruera och förvara avfall som inte kan eller ska cirkuleras. Dessa grunduppdrag återfinns i avfallshierarkin, som numera kodifierats i miljöbalken.

God avfallshantering inverkar både direkt och indirekt i många sektorer och bidrar till att uppfylla såväl svenska miljömål som FN:s globala miljömål.

2.2 Frågan om energiåtervinningens roll

Avfall Sverige ifrågasätter en ambition om nollutsläpp av koldioxid från avfallsförbränning.

Avfall Sverige menar att det i och för sig är möjligt att nå nollutsläpp av koldioxid från avfallsförbränning. Det förutsätter dock att restavfallet, efter källsortering, inte längre innehåller fossilt material, exempelvis plast. Nollutsläpp (fossila utsläpp) från energiåtervinning kan dock endast ske genom produktmodifiering som exkluderar fossilt material. Den utvecklingen måste styras genom skärpta krav på producenterna och har inverkan på hela varuflödet globalt sett.

Som Avfall Sverige ser det är det därför helt enkelt inte möjligt att nå nollutsläpp så länge fossilt material finns i produkter som inte kan eller ska återvinnas och så länge alla upplagrade fossila produkter i samhällskroppen inte slutligt tagits om hand. Eftersom det finns deponiförbud i Sverige så vare sig kan eller ska avfall med fossilt innehåll tas om hand på annat sätt än genom materialåtervinning eller energiåtervinning. Det förra är ofta lämpligt, men leder i vart fall till fortsatt recirkulering av fossilt material som till slut oundvikligen behöver tas om hand genom energiåtervinning. Dessutom uppstår rester i själva sorteringen som inte kan återcirkuleras. Detta faktum återspeglas bland annat i att mål om materialåtervinning för till exempel plastförpackningar inte är satta till 100 procent. Avfall Sverige gör därför bedömningen att det kommer att finnas material med fossilt ursprung i samhällskroppen även efter år 2045 och som fortsatt behöver energiåtervinnas.

I det nämnda betänkandet från Miljömålsberedningen beskrivs det att Sveriges utsläpp från el och fjärrvärme har minskat med 14 procent sedan år 1990 men att ”förbränning av avfall samtidigt har ökat markant under perioden (nästan tredubblats) och motsvarade 32 % av utsläppen från sektorn år 2014”. Anledningen till att Sverige minskade utsläppen från avfallssektorn under slutet av samma period beror till helt och hållet på att Sverige har tagit klivet från deponering till mer materialåtervinning, biologisk återvinning, men också mer energiåtervinning. Detta kliv har inneburit enorma utsläppsminskningar totalt sett. Återigen visar detta tydligt att de olika sektorernas

utsläppsminskningar är ett resultat av cirkulär ekonomi, inte suboptimerad stuprörsekonomi, sektor per sektor.

2.3 Frågan om biogas och biodrivmedel

Avfall Sverige anser att det krävs mer och långsiktigt hållbara styrmedel för biodrivmedel. Det gäller generellt olika EU-regler och inte minst därtill hörande skatteproblematik.

Biogasen har en stor potential när det gäller energiproduktion. Det finns en potential att öka biogasanvändningen i Sverige till 15 TWh år 2030. Sverige är rikt på inhemska råvaruresurser för förnybar energiförsörjning. Genom biogasproduktion nyttjas Sverige inhemska tillgångar för att nå målen om fossilfrihet och minskade växthusgasutsläpp.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till vår rådgivare Jakob Sahlén, jakob.sahlen@avfallsverige.se, till vår jurist Sven Lundgren, sven.lundgren@avfallsverige.se eller till vår VD Weine Wiqvist, weine.wiqvist@avfallsverige.se, telefon 040-35 66 00.

Med vänliga hälsningar,
Avfall Sverige

Claes Thunblad
Ordförande

Weine Wiqvist
VD